

Vergaderjaar 1992–1993

23 009

Melding ongebruikelijke transacties bij financiële dienstverlening (Wet melding ongebruikelijke transacties)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet houdende melding ongebruikelijke transacties bij financiële dienstverlening (Wet melding ongebruikelijke transacties).

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 2 februari 1993

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is uitvoering te geven aan de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (91/308/EEG), alsmede dat het wenselijk is de aanbevelingen 15, 16, 17, 20, 26, 28 en 32 van de Financial Action Task Force on money laundering van 30 mei 1990 in de Nederlandse wet- en regelgeving te implementeren;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I. Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. financiële dienst: het in of vanuit Nederland:
- 1°. in bewaring nemen van effecten, bankbiljetten, munten, muntbiljetten, edele metalen en andere waarden;
 - 2°. openstellen van een rekening waarop een saldo in geld, effecten, edele metalen of andere waarden kan worden aangehouden;
 - 3°. verhuren van een safe-loket;
 - 4°. verrichten van een uitbetaling ter zake van het verzilveren van coupons of vergelijkbare stukken van obligaties of vergelijkbare waardepapieren;
 - 5°. sluiten van een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf, alsmede het daarbij verlenen van bemiddeling;
 - 6°. doen van een uitkering uit hoofde van een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld sub 5°;
 - 7°. crediteren of debiteren dan wel doen crediteren of debiteren van een rekening waarop een saldo in geld, effecten, edele metalen of andere waarden kan worden aangehouden;
 - 8°. wisselen van guldens of vreemde valuta;
 - 9°. verlenen van andere bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen diensten;
- b. cliënt: de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan of ten behoeve van wie een financiële dienst wordt verleend, alsmede in geval van een financiële dienst als bedoeld onder a, sub 5° en 6°, degene die de premie betaalt alsmede degene ten behoeve van wie de uitkering wordt gedaan;
- c. transactie: een handeling of samenstel van handelingen van of ten behoeve van een cliënt in verband met het afnemen van één of meer financiële diensten;
- d. ongebruikelijke transactie: een transactie die aan de hand van de ingevolge artikel 8 bepaalde indicatoren als zodanig wordt aangemerkt;
- e. melding: een melding als bedoeld in artikel 9;
- f. meldpunt: het meldpunt bedoeld in artikel 2;
- g. commissie: de commissie bedoeld in artikel 14.

HOOFDSTUK II. Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties

Artikel 2

Er is een Meldpunt Ongebruikelijke Transacties.

Artikel 3

Het meldpunt heeft tot taak:

- a. het verzamelen, registreren, bewerken en analyseren van de gegevens die het verkrijgt, teneinde te bezien of deze gegevens van belang kunnen zijn voor de voorkoming en opsporing van misdrijven;
- b. het verstrekken van persoonsgegevens en andere gegevens in overeenstemming met deze wet en het bij of krachtens de Wet politieregisters bepaalde;
- c. degene die overeenkomstig artikel 9 een melding heeft gedaan, in afwijking van artikel 4, tweede lid, met het oog op de juiste naleving van de meldingsplicht, berichten over de afdoening van de melding. In dat geval wordt slechts meegedeeld of verstrekking heeft plaatsgevonden overeenkomstig onderdeel b;
- d. het verrichten van onderzoek naar ontwikkelingen op het gebied van heling van geld en naar de verbetering van de methoden om heling van geld te voorkomen en op te sporen;
- e. het geven van aanbevelingen voor de bedrijfstakken omtrent de

invoering van passende procedures voor interne controle en communicatie en andere te treffen maatregelen tot voorkoming van het gebruik van die bedrijfstukken voor heling van geld;

f. het geven van voorlichting omtrent de voorkoming en opsporing van heling van geld:

1°. aan de bedrijfstukken;

2°. aan het openbaar ministerie en de overige ambtenaren belast met de opsporing van strafbare feiten;

3°. aan het publiek;

g. het onderhouden van contacten met buitenlandse van overheidswege aangewezen politie- of niet-politie instanties die een vergelijkbare taak hebben als het meldpunt;

h. het jaarlijks uitbrengen van een verslag van zijn werkzaamheden en van zijn voornemens voor het komende jaar aan Onze minister van Justitie, en het ter kennis brengen van dit verslag van Onze minister van Financiën.

Artikel 4

1. Het meldpunt houdt een register. Het register is een register in de zin van de Wet politieregisters. De minister van Justitie is beheerder van het register.

2. De gegevensverstrekking uit het register op grond van de Wet politieregisters vindt slechts plaats met het oog op de voorkoming en opsporing van misdrijven.

Artikel 5

De algemene leiding, de organisatie en het beheer van het meldpunt berusten bij Onze minister van Justitie.

Artikel 6

Benoeming, schorsing en ontslag van het hoofd van het meldpunt geschiedt bij koninklijk besluit op voordracht van Onze minister van Justitie in overeenstemming met Onze minister van Financiën.

Artikel 7

Onze minister van Justitie bepaalt in overeenstemming met Onze minister van Financiën het budget en de sterkte van het meldpunt.

HOOFDSTUK III. De meldingsplicht

Artikel 8

1. Door Onze minister van Financiën en Onze minister van Justitie gezamenlijk worden, na overleg met het meldpunt, gehoord de commissie, zo nodig per daarbij te onderscheiden categorieën transacties, voor een termijn van ten hoogste zes maanden, de indicatoren vastgesteld aan de hand waarvan wordt beoordeeld of een transactie moet worden aangemerkt als een ongebruikelijke transactie.

2. De indicatoren bedoeld in het vorige lid blijven na afloop van de in dat lid genoemde termijn van kracht, indien deze binnen deze termijn worden goedgekeurd bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 9

1. Een ieder die beroeps- of bedrijfsmatig een financiële dienst verleent, is verplicht een daarbij verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld te melden aan het meldpunt.

2. Een melding bevat, voor zover mogelijk, de volgende gegevens:

- a. de identiteit van de cliënt;
- b. de aard en het nummer van het identiteitsbewijs van de cliënt;
- c. de aard, het tijdstip en de plaats van de transactie;
- d. de omvang en bij een financiële dienst bedoeld in artikel 1, onder a, sub 7°, de bestemming en de herkomst van de bij de transactie betrokken gelden, effecten, edele metalen of andere waarden;
- e. de omstandigheden op grond waarvan de transactie als ongebruikelijk wordt aangemerkt.

Artikel 10

1. Het meldpunt is bevoegd bij degene die een melding heeft gedaan, alsmede bij degene die door het verlenen van een financiële dienst als bedoeld in artikel 1, onder a, sub 7°, bij een transactie is betrokken waarover het meldpunt gegevens heeft verzameld, nadere gegevens of inlichtingen te vragen, teneinde te kunnen beoordelen of verzamelde gegevens dienen te worden verstrekt op grond van zijn taak bedoeld in artikel 3, onder b.

2. Degene aan wie overeenkomstig het eerste lid deze gegevens of inlichtingen zijn gevraagd, is verplicht deze aan het meldpunt schriftelijk, alsmede in spoedeisende gevallen mondeling, te verstrekken binnen de door het meldpunt gestelde termijn.

Artikel 11

Het meldpunt kan nadere regels stellen omtrent de wijze waarop een melding moet worden gedaan, respectievelijk gegevens en inlichtingen, gevraagd krachtens artikel 10, eerste lid, moeten worden verstrekt.

Artikel 12

Gegevens of inlichtingen die in overeenstemming met de artikelen 9 of 10 zijn verstrekt, kunnen niet als grondslag voor of ten behoeve van een opsporingsonderzoek of gerechtelijk vooronderzoek dienen tegen degene die deze gegevens of inlichtingen heeft verstrekt wegens verdenking van overtreding van de artikelen 416, 417 of 417 bis van het Wetboek van Strafrecht. Evenmin kunnen deze gegevens of inlichtingen als bewijs meewerken ter zake van een telastlegging wegens overtreding van deze artikelen door degene met wie de cliënt de transactie heeft verricht.

Artikel 13

Degene die gelet op de feiten en omstandigheden van het geval in redelijkheid tot een melding op de voet van artikel 9 kon overgaan en is overgegaan, is niet aansprakelijk voor schade die een derde dientengevolge lijdt.

HOOFDSTUK IV. De Begeleidingscommissie

Artikel 14

Er is een Begeleidingscommissie voor het meldpunt.

Artikel 15

De commissie heeft tot taak:

- a. het meldpunt in zijn functioneren te begeleiden;
- b. het ter beschikking stellen aan het meldpunt van haar kennis en deskundigheid;
- c. het desgevraagd of uit eigen beweging adviseren van Onze minister van Justitie of Onze minister van Financiën over onder meer:
 - 1°. de wijze waarop het meldpunt zijn taak verricht;
 - 2°. de vaststelling van de indicatoren bedoeld in artikel 8;
 - 3°. de effectiviteit van de meldingsplicht.

Artikel 16

1. De commissie bestaat uit vertegenwoordigers van:
 - a. Onze minister van Justitie;
 - b. Onze minister van Financiën;
 - c. de bedrijfstakken die onder de werking van deze wet vallen;
 - d. de toezichthoudende autoriteiten voor de bedrijfstakken die onder de werking van deze wet vallen;
 - e. de Economische Controledienst;
 - f. het openbaar ministerie;
 - g. de politie.
2. De leden van de commissie worden op voordracht van de in het eerste lid bedoelde instanties door Onze minister van Justitie benoemd voor drie jaren. Zij kunnen éénmaal worden herbenoemd. Bij de samenstelling van de commissie streeft Onze minister van Justitie naar een evenwichtige verdeling van de vertegenwoordigde instanties.
3. Een vertegenwoordiger van Onze minister van Justitie bekleedt het voorzitterschap van de commissie.
4. De commissie bepaalt haar eigen werkwijze.

HOOFDSTUK V. De toezichthoudende autoriteiten

Artikel 17

De instellingen die met het toezicht op financiële instellingen zijn belast, lichten, in afwijking van eventuele geheimhoudingsbepalingen in de op die instellingen toepasbare andere wetten, het meldpunt in, indien zij bij de uitoefening van hun taak feiten ontdekken die duiden op heling van geld.

HOOFDSTUK VI. Geheimhouding

Artikel 18

Het is aan een ieder die uit hoofde van de toepassing van deze wet of van krachtens deze wet genomen besluiten enige taak vervult of heeft vervuld verboden van gegevens of inlichtingen, die ingevolge deze wet zijn verstrekt of ontvangen, verder of anders gebruik te maken of daaraan

verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet wordt geëist.

Artikel 19

1. Degene die ingevolge artikel 9 een melding doet of die ingevolge artikel 10 nadere gegevens of inlichtingen verstrekt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover uit de doelstelling van deze wet de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

2. Degene die ingevolge artikel 3, onder c, gegevens of inlichtingen verkrijgt, is verplicht tot geheimhouding daarvan.

HOOFDSTUK VII. Overgangsbepaling

Artikel 20

Op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet worden, in afwijking van het bepaalde in artikel 8, eerste lid, door Onze minister van Financiën en Onze minister van Justitie gezamenlijk, gehoord de instanties bedoeld in artikel 15, onder c en d, zo nodig per daarbij te onderscheiden categorieën transacties, voor een termijn van ten hoogste zes maanden, de indicatoren vastgesteld aan de hand waarvan wordt beoordeeld of een transactie moet worden aangemerkt als een ongebruikelijke transactie.

HOOFDSTUK VIII. Slotbepalingen

Artikel 21

Aan artikel 1, onder 2°, van de Wet op de economische delicten wordt toegevoegd: de Wet melding ongebruikelijke transacties, de artikelen 9, 10, tweede lid, en 19, alsmede, voor zover aangeduid als strafbare feiten, overtreding van krachtens artikel 11 gegeven voorschriften;.

Artikel 22

In artikel 18 van de Wet politieregisters wordt onder vernummering van het tweede, derde en vierde lid, tot respectievelijk het derde, vierde en vijfde lid, een nieuw tweede lid toegevoegd, dat als volgt komt te luiden:

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent de verstrekking van gegevens uit het register van het meldpunt bedoeld in artikel 2 van de Wet melding ongebruikelijke transacties aan van overheidswege aangewezen niet-politiële instanties in het buitenland die een vergelijkbare taak hebben als het meldpunt, alsmede omtrent de daarbij te stellen voorwaarden aan het gebruik daarvan door die autoriteiten.

Artikel 23

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 24

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet melding ongebruikelijke transacties.

Lasten en bevelen dat deze in het staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

De Minister van Justitie,